

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 1. Quænam sunt specialiter prohibita Clericis, præsertim Sacro Ordine
initiatis, vel Beneficiatis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

TRACTATUS
DE
OBLIGATIONIBUS
SPECIALIBUS,
CERTORUM STATUUM,
ET OFFICIORUM.

CAPUT PRIMUM.

De Obligationibus Clericorum.

NOTA. Clerici sunt ii, qui aliquo Ordine, vel saltem Tonsurâ sunt insigniti. Præter mandata omnibus Christianis communia, sunt quædam ipsis specialiter prohibita, & quædam præcepta.

Q. I. *Quenam sunt specialiter prohibita Clericis præsertim Sacro Ordine initiatis, vel Beneficiatis?*

Resp. *Ex communi, Sequentia i. Armorum Tom. III. A 2 gesta.*

gestatio, nisi necessitas urgeat ad defensionem vitæ, cap. 2. de vita & honest. Clerici arma portantes, & usurarii excommunicentur.

2. Venatio, quæ fit clamore, & armis, præsertim cum cane, vel accipitre, vel falcone; ita ut mortaliter peccent, si frequenter sic venentur, cap. 1. de Clerico venat. Episcopum, Presbyterum, aut Diaconum, Canes aut accipitres, aut hujusmodi ad venandum habere non licet. Quòd si quis talium personarum in hac voluptate sæpius detentus fuerit: si Episcopus est, tribus mensibus à Communione: si Presbyter duobus: si Diaconus ab omni officio suspendatur. & cap. 2. Omnibus servis Dei, venationes, & sylvaticas vagationes cum canibus, & accipitres, aut falcones interdiciamus. & ex Conc. Gener. Later. 4. cap. 15. Venationem, aut aucupationem universis Clericis interdiciamus: unde nec canes, nec aves habere præsumant. His adde plura Concilia Provincialia. Ratio est, quia venatio à gravioribus occupationibus, à studio, oratione, & spiritualibus exercitiis, vel charitatis operibus avocat, mentem à Deo plurimum distrahit, populo scandalum parit, nec decet statum Clericalem. Præterea variis periculis obnoxia est. Quare Religiosos adhuc magis venatio dedecet, eisque speciatim prohibetur. Clement. 1. de statu Monach. Item ne venaticos canes intra suas domos retineant. Tamen juxta S. Raymund. & alios licita est interdum Clericis venatio quæ fit laqueo,

queo, vel retribus, causâ necessitatis, vel recreationis moderatæ.

3. Militia, cap. *Quicumque* 23. q. 8. & cap. 5. dist. 50. & ex Apóst. 2. ad Tim. 2. quia 1. ex S. Thom. 2. 2. q. 40. a. 2. *Bellica exercitia multum impediunt animum à contemplatione divinorum & laude Dei, & oratione pro populo, quæ ad officium pertinent clericorum.* 2. Propter specialem rationem: nam omnes Clericorum Ordines ordinantur ad altaris ministerium, in quo sub Sacramento representatur Passio Christi... Et ideo non competit eis occidere, vel effundere sanguinem; sed magis esse paratos ad propriam sanguinis effusionem pro Christo, ut imitentur opere, quod gerunt ministerio.

4. Negotiatio, quæ est emptio rei cum intentione eam integram, & non mutatam vendendi, vel permutandi cum lucro. Quamvis sit per se licita, (nam per se licet lucrum viâ justâ intendere, & comparare ad finem honestum:) tamen Clericis ac Religiosis graviter prohibita est cap. 15. *de vita & honest.* ex Conc. Gener. Later. 4. Et Clement. 1. eod. tit. & cap. 6. *Ne Clerici, vel Monach.* ubi Alex. III. ait: *Secundum instituta prædecessorum nostrorum sub interminatione anathematis prohibemus, ne Monachi, vel Clerici causâ lucri negotientur.* Tum quia valde indecorum est Clericos & Religiosos lucris terrenis, quæ contemnere debent, incumbere. Tum quia negotiatio exponit periculo peccati, nempe injustitiæ, fraudis.

fraudum, &c. & nimis animum secularibus curis implicat, & à spiritualibus avertit. à Conc. Chalced. can. 3. eis prohibetur conductio prædiorum alienorum, ut ex eorum fructibus lucrentur. Possunt tamen proprios agros colere, ut fructus vendant, & greges in suis prædiis alere, ut ex foetu, lanâ, lacte pecuniam conficiant, aut ipsa animalia saginata vendant. Eis quoque licet res, quæ ad suos usus emerunt, non ut vendant, postea data occasione carius vendere; nam hoc non est negotiatio. At non videtur iis licere negotiari per alios, qui totam præstent industriam, pecuniam in societate mercatorum deponere, nisi id fiat ex necessitate, & ex consensu Papæ expresso, vel tacito. Tum quia hoc illorum statui indecorum est, & in illis avaritiam redolet: tum quia ita fert consuetudo vim legis habens, nam reprehenderentur, qui hoc facerent.

5. Cohabitatio cum fœmina, de qua suspicio esse potest, ex Conc. Nic. 1. can. 3. & cap. 1. & 9. *de cohabit.* & ex Conc. Gener. Later. 1. cap. 3. ob periculum proprium, & scandalum aliorum.

6. Ludus alearum, chartarum, taxillorum ex cap. 1. dist. 35. ex cap. 11. *de excessib. prælat.* ex variis Conciliis. Et præsertim ex Conc. Gener. 6. & Conc. Gener. Later. 4. c. Clerici. *de vita & honest. ibi. Clerici... ad aleas, & taxillos non ludant: nec hujusmodi ludis intersint. Quare de Lugo ait: propter hos Canones obligatio-*

gationem aliquam peculiarem in Clericis agnoscunt Doctores communiter. Ratio est, quia talis ludus eorum statui indecorus est, & multis malis, ac peccatis obnoxius. Unde mortaliter peccant, qui saepe tali ludo ludunt cum jactura notabili temporis, vel etiam semel cum scandalo, vel magna pecuniæ summa. Religiosis verò ludus alexæ, & chartarum adhuc strictius vetitus est, nam Religiosis, inquit Molina, longè magis indecens est, & scandalosius aliis, quam Clericis secularibus: eoque magis ipsis indecens, & scandalosius aliis, quò arctiorem vitam profitentur, & magis in ea Religione regularis disciplina viget. Quare Busenbaum docet, Religiosos, apud quos disciplina regularis viget, à gravi peccato vix posse excusari, si ludant chartis, vel aleis. Et De Lugo disp. 31. sect. 1. n. 12. hæc ait: *Perdoctus P. M. Bannes indubitanter aliquando asseruisse fertur, si hominem nostræ Societatis vidisset chartis semel ludentem, judicaturum eum peccati mortalis reum. Quod ego etiam de Patribus Cappuccinis, Carmelitis discalceatis, & similibus dico.*

7. Secularia negotia, ex 2. Tim. 2. *Nemo militans Deo implicat se negotiis secularibus, ut ei placeat, cui se probavit. Et ex multis Conciliis, & ex toto tit. ne Clerici vel Monachi secularibus negotiis se immisceant.* Hinc non possunt exercere officium Advocati coram Judice sæculari, nisi in propria causa, aut Ecclesiæ, aut miserabilium personarum, quæ suas causas admi-

nistrare nequeunt, cap. 1. *de postul.* item officium Procuratoris, Tabellionis, seu Notarii in placitis secularibus, & alia negotia, quæ multum distrahunt, & implicant: nam per illa à rebus spiritualibus, & propriis eorum officiis nimium abstrahuntur. In Gallia tamen ex consuetudine recepta, & ob bonum Ecclesiæ licitè funguntur officio Consilarii, & Judicis in causis civilibus.

8. Chirurgiæ exercitium, quo adustio, vel incisio infertur, prohibetur Clericis sacro ordine initiatis; item sententiam sanguinis dictare, aut proferre, sanguinis vindictam exercere, aut ubi exercetur interesse, & quidquam dictare, aut scribere ad hunc finem, cap. 9. *ne Clerici vel Monach.* ex Conc. Gener. Later. *ex communi*, tamen licet Clericis Medicinam secundum artis regulas exercere ex charitate sine ullo periculo, & scandalo, modò ipsi incisionem, vel ustionem non inferant.

9. Popinarum ingressus, nisi necessitatis causâ in itinere, ex multis Canonibus, dist. 44. & ex Conc. Gener. Later. 4. cap. 16. ibi: *Tabernas prorsus evitent, nisi fortè causâ necessitatis in itinere constituti.* & ex multis Conciliis Provincialibus.

10. Omnis luxus, cap. 7. & 8. dist. 41. sæculi voluptates, & spectacula, cap. 3. dist. 23. commestationes, & ebrietates, cap. 14. *de vita & bon.* Choresæ Trident. sess. 24. cap. 12.

Porro Conc. Trident. sess. 22. cap. 1. Hæc omnia

omnia innovat, & confirmat, nam ibi: *Statuit, ut quæ aliàs à summis Pontificibus, & à factis Conciliis de Clericorum vita, honestate, cultu, doctrinâque retinenda, ac simul de luxu, comestationibus, Choreis, aleis, lusibus, ac quibuscunque criminibus, nec non sæcularibus negotiis fugiendis copiosè, ac salubriter sancita fuerunt, eadem in posterum iisdem pœnis, vel majoribus arbitrio Ordinarii imponendis, observentur. Lege tot.*

Not. Eadem omnia prohibita sunt Religiosis non solum Clericis, sed etiam Laicis: quia nomine Clericorum comprehenduntur Religiosi, quando prohibitio spectat decentiam statûs, ut notat Suarez.

Q. 2. Quænam specialiter Clericis præcipiuntur?

Resp. Tenentur 1. Clerici præsertim sacro ordine initiati, vel Beneficiati *habere Coronam, & Tonsuram congruentem, cap. 15. de vita & honest. ex Conc. Gener. Later. 4. & c. 4. eod. tit. Siquis ex Clericis comam relaxaverit, Anathema sit.* Item gestare habitum Clericalem, & suo Ordini convenientem, can. 22, dist. 23. & Clement. 2. *de vita & hon.* & ex Conc. Trident. sess. 14. c. 6. & ex Constit. 92. Sixti V. ubi sub gravi pœna præcipit, ut omnes illi Clerici jugiter deferant *Tonsuram, & habitum Clericalem, vestes scilicet talares.* Et verò eos, qui à mundo separati, se divino ministerio dedicarunt, Laicalem vitam exteriore habitu profiteri, dedecet. Hinc peccat mortaliter,

11115V

A 5

qui